

Kommunstyrelseförvaltningen

Samhällsbyggnad

Johanna Åstrand, mättnings- och gis-ingenjör

johanna.astrand@arboga.se

Kommunstyrelsen

Undantag från att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande av särskilt värdefulla dataset i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data gäller till och med den 9 februari 2025.

Undantaget gäller för följande dataset:

Kategori	Dataset
Geospatiala data	Adresser, byggnader, fastighetsområden, administrativa enheter, geografiska namn
Jordobservation och miljö	Ortofoto, hydrografi, höjd, landtäckning, markanvändning

Sammanfattning

Ett nytt EU-direktiv kräver att kommunen tillgängliggör viss geografisk data (geodata) avgiftsfritt till allmänheten från den 9 juni 2024. Syftet är att främja digital innovation och öka nyttan av data från den offentliga sektorn. Det finns möjlighet att besluta om ett undantag från avgiftsfritt tillgängliggörande som gäller fram till den 9 februari 2025.

Ett beslut om undantag föreslås för att ge Kommunstyrelseförvaltningen mer tid att utreda konsekvenser av ett avgiftsfritt tillgängliggörande med hänsyn till intäktsbortfall och säkerhetsfrågor, samt till att hitta tekniska lösningar för hur tillgängliggörandet ska gå till. Att avvakta tillgängliggörandet ger

oss möjlighet att få draghjälp i dessa frågor från övriga kommunsverige som behöver hantera samma förändringar.

Ärendebeskrivning

Redogörelse för ärendet

I juli 2019 trädde Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn i kraft. EU-kommissionen beslutade den 21 december 2022 om Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138. Förordningen fastställer en förteckning över särskilt värdefulla dataset som ska tillgängliggöras avgiftsfritt av den offentliga sektorn från den 9 juni 2024.

Avsikten med tillgänggörandet är att främja digital innovation och öka nyttan av data från den offentliga sektorn, vilket ska leda till stora samhällsekonomiska vinster.

Det finns möjlighet att i enlighet med 4 kap. 6 § lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande under en tidsbegränsad period på högst två år från den dag då genomförandeförordningen träder i kraft. Undantaget är då giltigt till den 9 februari 2025.

Kommunstyrelseförvaltningens ståndpunkt med motivering

Kommunstyrelseförvaltningen förordar ett beslut om ett tillfälligt undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande. Undantaget gäller till den 9 februari 2025.

Följande dataset föreslås undantas från kravet:

Kategori	Dataset
Geospatiala data	Adresser, byggnader, fastighetsområden, administrativa enheter, geografiska namn
Jordobservation och miljö	Ortofoto, hydrografi, höjd, landtäckning, markanvändning

Kommunstyrelseförvaltningen har idag intäkter kopplade till försäljning av produkter som bygger på ovanstående dataset. Försäljningen består av nyttjanderättsavtal med interna och externa aktörer, samverkansavtal med Lantmäteriet, samt försäljning av nybyggnadskartor och andra kartprodukter. Avgiftsfritt tillgängliggörande skulle leda till intäktsbortfall för förvaltningen. Ett beslut om undantag ger förvaltningen tid att reda ut frågan om alternativ finansiering, och även invänta mer information om eventuella ersättningar från nationellt håll. Sveriges kommuner och regioner (SKR) samordnar frågan om statlig ersättning för kommunernas intäktsbortfall.

Tillgängliggörandet av öppna data behöver även utredas i förhållande till det säkerhetsläge vi befinner oss i, och att avvakta tillgängliggörandet ger oss större möjligheter att hantera även den frågan.

Ett beslut om undantag förordas för att ge Kommunstyrelseförvaltningen mer tid att utreda konsekvenser av ett avgiftsfritt tillgängliggörande med hänsyn till intäktsbortfall och säkerhet, samt till att hitta tekniska lösningar för hur tillgängliggörandet ska gå till. Att avvakta tillgängliggörandet ger oss möjlighet att få draghjälp i dessa frågor från övriga kommunsverige som behöver hantera samma förändringar.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget till beslut medför inga direkta konsekvenser som rör barns rättigheter.

Anders Neuman
Kommundirektör

Samuel Strömgren
Tf Samhällsbyggnadschef

Skickas till: